

REFERAT Udvalget for Arbejdsmarked og Integration d. 23-01-2025

Mødedato Torsdag d. 23. januar 2025 kl. 08:15

Mødested Besøg hos Michaels Automobiler og herefter BCV - Mødelokale 8+9

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Virksomhedsbesøg ved Michaels Automobiler.....	5
Status på Lærlingebyen.....	8
Status på Lærlinge Lounge.....	12
Orientering - Aftale om Ungeløftet.....	15
Lukket: Lukket punkt.....	19
Underskriftsside.....	20

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

1 (ÅBEN) GODKENDELSE AF DAGSORDEN

Sagsnr.
Sagsbh.

Beslutning

Godkendt

Fraværende

.

Tidligere beslutninger

.

Bilag

Punkt 2: Virksomhedsbesøg ved Michaels Automobiles

EMN-2024-00061

2 (ÅBEN) VIRKSOMHEDSBESØG VED MICHAELS AUTOMOBILER

Sagsnr. EMN-2024-00061

Sagsbh. kawi

SAGSFREMSTILLING

Udvalgsmødet starter med et virksomhedsbesøg hos Michaels Automobiler.

I 2000 blev Michaels Automobiler etableret. Michaels Automobiler er startet op af Michael Matiasen, og i september 2024 opkøbte han virksomheden Nørrevold Auto.

Michaels Automobiler står for bilsalg, billeasing samt bilværksted.

Der er cirka 32 ansatte, primært sælgere og mekanikere. I de 32 medarbejdere indgår 7 ansatte i fritidsjob (fejdreng og -piger), 1 ansat i fleksjob, 1 ansat i løntilskud og 5 lærlinge indenfor værksted og salg.

Michaels Automobiler er en del af lærlinge-netværket Lærlinge Lounge.

Michael Matiasen deltager i virksomhedsbesøget og vil bl.a. fortælle om virksomheden, samarbejdet med Varde Kommune samt give en rundvisning.

FORVALTNINGENS VURDERING

Forvaltningen vurderer, at virksomhedsbesøget hos Michaels Automobiler styrker det gode samarbejde mellem Varde Kommune og det lokale erhvervsliv.

Varde Kommune arbejder kontinuerligt på at smidiggøre mulighederne for at drive virksomhed i Varde Kommune, hvorfor det er vigtigt at få virksomhedernes input til det. Her har Jobcenter Varde en særlig opgave med rekruttering af arbejdskraft svarende til virksomhedernes behov. Samtidig har Jobcenter Varde ansvar for at understøtte initiativer, der får flere unge ind på erhvervsuddannelserne for at sikre faglært arbejdskraft.

KONSEKVENS I FORHOLD TIL VORES VISION, BYRÅDSGRUNDLAGET OG POLITIKKER

Virksomhedsbesøget understøtter Byrådsgrundlagets intention om et tæt samarbejde mellem Varde Kommune og lokale virksomheder.

RETSGRUNDLAG

Kommunalfuldmagten

ØKONOMI

Ingen

HØRING

Ingen

ANBEFALING

Forvaltningen anbefaler,
at virksomhedsbesøget tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Udvalget har mødt en virksomhed som positivt har fokus på det sociale ansvar, og hvor deres lærlinge oplever værdi af at deltage i Lærlingelounge.

Fraværende

.

Tidligere beslutninger

Beslutninger udfyldes automatisk af systemet

Bilag

Punkt 3: Status på Lærlingebyen

EMN-2024-00133

3 (ÅBEN) STATUS PÅ LÆRLINGEBYEN

Sagsnr. EMN-2024-00133

Sagsbh. kawi

SAGSFREMSTILLING

Varde Kommune ønsker at iværksætte initiativer for lærlinge for at sikre faglært arbejdskraft til de lokale virksomheder. I regi af Lærlingebyen er der igennem de seneste år arbejdet med udvikling af tre initiativer:

- Lærlingenetværk
- Fælleshus til lærlinge
- Boliger til lærlinge

Punktet har senest været drøftet i Udvalget for Arbejdsmarked og Integration i april 2024.

Lærlingenetværk

Varde Kommune har spurgt Erhvervsstyrelsen i maj 2024, om kommunen kan etablere et netværk for lærlinge. Erhvervsstyrelsen blåstempler etablering og drift af et lærlingenetværk efter Erhvervsfremmeloven.

Varde Kommune har indgået en 1-årig samarbejdsaftale med ProVarde fra den 1. september 2024 i forhold til at etablere og drive et lærlingenetværk. Lærlingenetværket er lanceret som Lærlinge Lounge. Lærlinge Lounge er for alle virksomheder i Varde Kommune, som har elever og lærlinge ansat.

Lærlinge Lounge mødes 8 gange om året med virksomhedsbesøg på lokale virksomheder og sociale arrangementer, fx padel-turnering, EURO SKILLS Herning 2025 mv. Arrangementerne kan foregå i arbejdstiden eller udenfor arbejdstid. Formålet med Lærlinge Lounge er at skabe et netværk for lærlinge og elever med henblik på at sikre tilstrækkelig med arbejdskraft i lokalområdet.

ProVarde har udarbejdet markedsføringsmateriale til virksomheder samt elever og lærlinge. Lærlinge Lounge promoveres på offentlige SOME-sider. Der er også oprettet en Facebook-gruppe for lærlinge i Varde Kommune, hvor arrangementer mv. bliver offentliggjort.

Fælleshus til lærlinge

For at Varde Kommune kan opføre et fælleshus for lærlinge, skal der foreligge hjemmel. Der foreligger ikke speciallovgivning, der regulerer netop denne aktivitet.

Varde Kommune har derfor spurgt Erhvervsstyrelsen, om kommunen med hjemmel i erhvervsfremmelovens § 14 kan etablere et fælleshus for lærlinge. Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at etablering af et fælleshus falder udenfor erhvervsfremmelovens § 14.

Forvaltningen har desuden foretaget en juridisk vurdering af, om der med hjemmel i kommunalfuldmagten kan opføres et fælleshus for lærlinge. Det er forvaltningens vurdering, at der ikke med hjemmel i kommunalfuldmagten kan opføres et fælleshus, der alene må anvendes af lærlinge med det formål, at lærlingene kan afholde fx fællesspisning, brætspil, oplæg fra virksomheder mv.

Det er muligt at anmode Ankestyrelsen om en forhåndstilkendegivelse på, om der med hjemmel i kommunalfuldmagten kan opføres et fælleshus til lærlinge. Der må forventes en sagsbehandlingstid for Ankestyrelsen på omkring 1 år.

Boliger for lærlinge

For at kommunen kan opføre boliger til lærlinge, skal der foreligge hjemmel. Der er hjemmel i almenboligloven til at opføre ungdomsboliger, der anvises til uddannelsessøgende og andre med særligt behov, dvs. også lærlinge. Både almenboligforeninger og kommunen kan opføre ungdomsboliger med hjemmel i almenboligloven.

Der er i dag flere almene ungdomsboliger ejet af boligforeninger, der står ledige eller lejes ud til en anden persongruppe for at undgå tomgang, jf. korrespondance med Arbejdernes Andelsbolig. Da ungdomsboliger bygges og stilles til rådighed for unge under uddannelse, jf. almenboliglovens § 52, det vil sige ikke kun lærlinge, har forvaltningen undersøgt mulighederne for at begrænse boligernes anvendelse til alene at angå lærlinge.

Forvaltningen har derfor rettet henvendelse til Social- og Boligstyrelsen om, hvorvidt kommunen kan anvende den kommunale anvisningsret i forhold til lærlinge, forstået på den måde, at kommunen "sætter sig på en gruppe boliger" og holder dem ledige til lærlinge. Dermed vil det være muligt at sikre, at lærlinge bor sammen. Kommunen betaler ved udnyttelse af anvisningsretten tomgangsleje, indtil boligen lejes ud til en lærling. For at benytte den kommunale anvisningsret skal der være tale om et påtrængende og akut boligbehov for den boligsøgende samt være tale om en social udfordring, jf. almenboliglovens § 59 stk. 3. Styrelsen vurderer ikke, det er tilfældet for lærlinge. Lærlinge som gruppe kan have boligproblemer, men ikke boligsociale problemer.

Social- og Boligstyrelsen oplyser endvidere, at kommunen ikke kan fastsætte "lærlinge" som tildelingskriterium for almene ungdomsboliger. Lærlinge er en for afgrænset gruppe, til at man kan bruge det som tildelingskriterier. Social- og Boligstyrelsen henviser til, at der ikke er nogen saglig begrundelse for, at lærlinge skulle stilles bedre end de øvrige unge under uddannelse.

Det er dermed ikke muligt med hjemmel i almenboligloven at bygge boliger alene til lærlinge eller fordele lærlinge til ungdomsboliger.

Endvidere har forvaltningen foretaget en juridisk vurdering af, om der kan bygges boliger alene til lærlinge med hjemmel i kommunalfuldmagten.

For at kommunen kan opføre boliger med hjemmel i kommunalfuldmagten, er det en betingelse, at der er tale om boliger til en persongruppe, der må antages at have specielle behov. På grund af de særlige behov må det antages, at persongruppen har vanskeligt ved selv at tilvejebringe egnede boliger, og at kommunen i anden sammenhæng har særlig forpligtelse overfor persongruppen samt at kommunens udgifter til boligerne, som udgangspunkt skal dækkes af huslejeindtægten.

Ifølge tilsynspraksis er det accepteret, at kommunen bygger ungdomsboliger med hjemmel i kommunalfuldmagten. For at kommunen kan opføre ungdomsboliger er det dog af væsentlig betydning, at der er mangel på boliger til unge under uddannelse. Det er ikke tilfældet i Varde Kommune, hvor der står flere ungdomsboliger ledige eller boligerne udlejes til en anden persongruppe for at undgå tomgang. Dermed er betingelserne ikke opfyldte.

Når kommunen alene ønsker at leje ud til unge, der er i gang med erhvervsuddannelse, skal der være en saglig begrundelse herfor. Der foreligger ikke umiddelbart sådanne særlige hensyn at tage til unge under erhvervsuddannelse, som ikke gør sig gældende for andre unge under uddannelse.

Det vurderes dermed, at der ikke er hjemmel i kommunalfuldmagten til at opføre boliger der alene anvendes af lærlinge.

Det er muligt at anmode Ankestyrelsen om en forhåndstilkendegivelse på, om der med hjemmel i kommunalfuldmagten kan opføres boliger alene til lærlinge. Der må forventes en sagsbehandlingstid for Ankestyrelsen på omkring 1 år.

FORVALTNINGENS VURDERING

Forvaltningen vurderer, at Varde Kommune skal understøtte de lokale virksomheders behov for faglært arbejdskraft. For at fastholde lærlinge i lokalområdet, er det vigtigt at tilbyde attraktive aktiviteter for lærlinge med henblik på at styrke fællesskabet for lærlinge.

Forvaltningen vurderer, at netværket Lærings Lounge er kommet godt i gang. Lærings Lounge evalueres og fremlægges politisk juni 2025 med henblik på stillingtagen til eventuel videreførelse.

Forvaltningen lægger op til en politisk stillingtagen til, om Varde Kommune skal anmode Ankestyrelsen om en forhåndstilkendegivelse på, om der med hjemmel i kommunalfuldmagten kan opføres et fælleshus til lærlinge samt boliger kun for lærlinge. Der må forventes en sagsbehandlingstid på omkring 1 år.

KONSEKVENSIER I FORHOLD TIL VORES VISION, BYRÅDSGRUNDLAGET OG POLITIKKER

Initiativer i regi af Læringsbyen bidrager til Varde Kommunes fokus på "vild med hverdag" og understøtter en lang række kommunale visioner, politikker og strategier, herunder; Byrådsgrundlaget, Børne- og Ungepolitikken, Bosætningsstrategien, Strategi for Vækst i Varde Kommune, den sammenhængende ungeindsats samt Udvalgets fokusområder 2024-25.

RETSGRUNDLAG

Kommunalfuldmagten, Erhvervsfremmeplejen, Almenboligloven.

ØKONOMI

Der anvendes 300.000 kr. til etablering og 1-årig drift af Lærings Lounge, som er finansieret af uforbrugte midler fra den sammenhængende ungeindsats.

Herudover er der afsat 1,5 mio. kr. til Læringsbyen fra Byrådsgrundlagspuljen. Disse er ikke disponeret.

HØRING

Ingen

ANBEFALING

Forvaltningen anbefaler,

at status på Læringsbyen drøftes, og

at det drøftes om Varde Kommune skal anmode Ankestyrelsen om en forhåndstilkendegivelse på, om der med hjemmel i kommunalfuldmagten kan opføres et fælleshus for lærlinge samt boliger til lærlinge.

Beslutning

Anbefalingen blev drøftet.

Udvalget ønsker at afvente hvad Lærings Loungen eventuelt vil kunne skabe af muligheder. Udvalget ønsker ikke på nuværende tidspunkt at der sker henvendelse til Ankestyrelsen.

Fraværende

.

Tidligere beslutninger

Beslutninger udfyldes automatisk af systemet

Bilag

Punkt 4: Status på Lærlinge Lounge

EMN-2024-00133

Bilag

Lærlinge Lounge kun for lærlinge

Lærlinge Lounge virksomhed

4 (ÅBEN) STATUS PÅ LÆRLINGE LOUNGE

Sagsnr. EMN-2024-00133

Sagsbh. kawi

SAGSFREMSTILLING

Punktet omhandler en foreløbig status på netværket Lærlinge Lounge.

Varde Kommune har lavet en 1-årig samarbejdsaftale med ProVarde gældende fra september 2024 med henblik på, at ProVarde etablerer og driver Lærlinge Lounge.

Formålet med Lærlinge Lounge er at skabe et netværk for lærlinge og elever, som skal sikre tilstrækkelig med arbejdskraft i lokalområdet. Lærlinge Lounge er for alle virksomheder i Varde Kommune, som har elever og lærlinge ansat.

Lærlinge Lounge mødes 8 gange om året med virksomhedsbesøg og sociale arrangementer. Arrangementerne kan foregå i eller udenfor arbejdstid.

Der er i december tilmeldt 102 lærlinge og elever til Lærlinge Lounge fordelt på 23 brancher og 50 virksomheder. Lærlinge Lounge har indtil videre holdt et Kick off arrangement i Varde Bio i oktober 2024 med 56 tilmeldte og et arrangement med burger og banko på Arnbjerg Pavillonen i december 2024 med 74 tilmeldte.

På udvalgsrådet vil Ulrikke Bendtson fra ProVarde give en foreløbig status på Lærlinge Lounge.

FORVALTNINGENS VURDERING

Forvaltningen vurderer, at Lærlinge Lounge giver et fællesskab for lærlinge og elever, som kan være med til at fastholde lærlinge og faglært arbejdskraft i lokalområdet og dermed understøtte de lokale virksomheders behov for faglært arbejdskraft.

KONSEKVENS I FORHOLD TIL VORES VISION, BYRÅDSGRUNDLAGET OG POLITIKKER

Lærlinge Lounge understøtter en lang række kommunale visioner, politikker og strategier, fx Byrådsgrundlaget, Børne- og Ungepolitikken, Bosætningsstrategien, Strategi for Vækst i Varde Kommune, den sammenhængende ungeindsats samt Udvalgets fokusområder 2024-2025.

RETSGRUNDLAG

Erhvervsfremmeloven.

ØKONOMI

Fremgår af sagen vedrørende "Status på lærlingebyen".

HØRING

Ingen

ANBEFALING

Forvaltningen anbefaler,
at status på Lærlinge Lounge tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

.

Tidligere beslutninger

Beslutninger udfyldes automatisk af systemet

Bilag

1. Lærlinge Lounge kun for lærlinge (8834334 - EMN-2024-00133)
2. Lærlinge Lounge virksomhed (8834335 - EMN-2024-00133)

Punkt 5: Orientering - Aftale om Ungeløftet

EMN-2024-02605

Bilag

aftale-om-ungeløftet

faktaark-forebyggende-tiltag-til-gavn-for-unge-uden-uddannelse-og-arbejde

5 (ÅBEN) ORIENTERING - AFTALE OM UNGELØFTET

Sagsnr. EMN-2024-02605

Sagsbh. kawi

SAGSFREMSTILLING

Punktet er en orientering om "Aftale om Ungeløftet – flere unge i arbejde og forpligtende fællesskaber".

Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har i oktober 2024 indgået en aftale om at etablere et nationalt partnerskab kaldet *Ungeløftet*, hvor centrale sektorer samles for at bidrage til at løfte gruppen af unge uden uddannelse og arbejde ind i arbejdsfællesskabet.

Partnerskabet skal forankres i hele landet gennem lokale partnerskabsaftaler med kommuner, lokale virksomheder, civilsamfundsorganisationer mv. Ungeløftet skal bygge ovenpå de eksisterende initiativer og projekter, der allerede findes i kommunerne, som sammen med virksomheder og civilsamfundsorganisationer hjælper de unge. Partnerskabet forventes udrullet i løbet af 2025.

Målgruppen for aftalen er de 43.000 unge i alderen 15-24 år uden uddannelse og arbejde. Men aftalen skal også kunne komme de 25-29-årige unge til gavn.

Aftalen bidrager med flere midler til følgende initiativer:

- **Styrkelse af IPS-indsats (Individuel Planlagt job med Støtte)**
IPS er en beskæftigelsesrettet og tværsektoriel indsats til unge med psykiske lidelser, der hverken er i beskæftigelse eller uddannelse.
- **Flere-unge-skal-med-indsats**
Håndholdt beskæftigelsesindsats koordineret med relevante aktører afhængig af den unges udfordringer. Fokus er, at den unge bliver en del af en arbejdsplads.
- **Kapitalindsat i Den Sociale Investeringsfond**
Den Sociale Investeringsfond skal sammen med kommunerne afprøve nye metoder for at hjælpe gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse med at komme ind på arbejdsmarkedet.
- **Styrket indsats for kriminalitetstruede unge - High:Five**
High:Five støtter kriminalitetstruede unge med at komme i job og uddannelse.
- **DGI og Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)**
Foreningslivet spiller en afgørende rolle i at skabe fællesskaber. Foreningsliv kan forebygge mistrivsel og ensomhed. DGI og DUF vil efter ansøgning fra lokale foreninger kunne give tilskud til nedsættelse eller fuld kompensation for foreningskontingenter til udsatte unge.
- **Styrket indsats for unge med handicap**
Sammenslutningen af Unge Med Handicap skal støtte unge med handicap i at finde job.
- **Støtte til inddragelse af unge i Ungeløftet - Modstrøm**
Foreningen Modstrøm for FGU-elever og unge omkring FGU. Foreningen arbejder for at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked.
- **Flere unge skal have mulighed for at komme på højskole**
De nye midler målrettes til at gøre det muligt for unge uden uddannelse eller beskæftigelse at komme på højskole.

- Højere tilskud til frie fagskoler
Frie fagskoler tilbyder en mere praksisorienteret tilgang til uddannelse.
- Større kendskab til erhvervsgrunduddannelse (EGU) på deltid
EGU er placeret på den Forberedende Grunduddannelse (FGU). Der skal arbejdes på at skabe større kendskab til muligheden for at tage EGU på deltid.

FORVALTNINGENS VURDERING

Forvaltningen vurderer, at initiativerne i Ungeløftet kan bidrage ind i den sammenhængende ungeindsats i Varde Kommune.

Forvaltningen vurderer også, at midlerne i Ungeløftet ikke kan kompensere for de forventede reduktioner i Jobcentrets ungeindsats, som Ekspertgruppens anbefalinger lægger op til. Hvis Ekspertgruppens anbefalinger bliver udmøntet i en kommende beskæftigelsesreform, kan det blive nødvendigt at drøfte en eventuel fremtidig lokal investeringsstrategi i Varde Kommune, hvis Udvalget ønsker at bibeholde nuværende indsats overfor de udsatte unge uden uddannelse og arbejde.

KONSEKVENS I FORHOLD TIL VORES VISION, BYRÅDSGRUNDLAGET OG POLITIKKER

Aftale om Ungeløft understøtter en række kommunale visioner, politikker og strategier, fx Byrådsgrundlaget, Børne- og Ungepolitikken, den sammenhængende ungeindsats og de politiske fokusområder 2024-2026.

RETSGRUNDLAG

Forskellige retsgrundlag afhængig af initiativ. IPS-indsats og Flere-unge-skal-med-indsats vil tage afsæt i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats.

ØKONOMI

Økonomi i samlet ungeaftale (mio. kr.) fremgår i tabel. Bemærk, at den forventede Varde andel er under forudsætning af, at midlerne tildeles alle kommuner. I tilfælde af puljeordninger for henholdsvis IPS-indsats og Flere-unge-skal-med er der ikke garanti for midler til alle kommuner, og beløbene kan derfor blive større eller mindre.

Initiativ	Samlet økonomi landsplan i en 10-årig periode fra 2025-2035 (mio. kr.)	Forventet Varde andel i en 10-årig periode fra 2025-2035 (mio. kr.)
Partnerskab: Ungeløftet	10	0,1
IPS-indsats	781	6,6
Flere unge skal med	306,5	2,6
Den Sociale Investeringsfond	45	0,4
High:Five	73	-
DGU og DUF	40	-
Unge med Handicap	4	-
Modstrøm	4	-
Højskole	40	-
Frie Fagskoler	40	-
EGU på deltid	-	-
I alt	1.343,5	9,7

HØRING

Ingen

ANBEFALING

Forvaltningen anbefaler, **at** orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Udvalget er opmærksom på hvordan sammenhængen mellem aftale om ungeløftet og den kommende beskæftigelsesreform bliver.

Fraværende

.

Tidligere beslutninger

Beslutninger udfyldes automatisk af systemet

Bilag

1. aftale-om-ungeløftet (8913325 - EMN-2024-02605)
2. faktaark-forebyggende-tiltag-til-gavn-for-unge-uden-uddannelse-og-arbejde (8913326 - EMN-2024-02605)

Punkt 6: Lukket: Lukket punkt

EMN-2024-01230

Punkt 7: Underskriftsside

7 (ÅBEN) UNDERSKRIFTSSIDE

Sagsnr.
Sagsbh.

Beslutning

.

Fraværende

.

Tidligere beslutninger

.

Bilag